

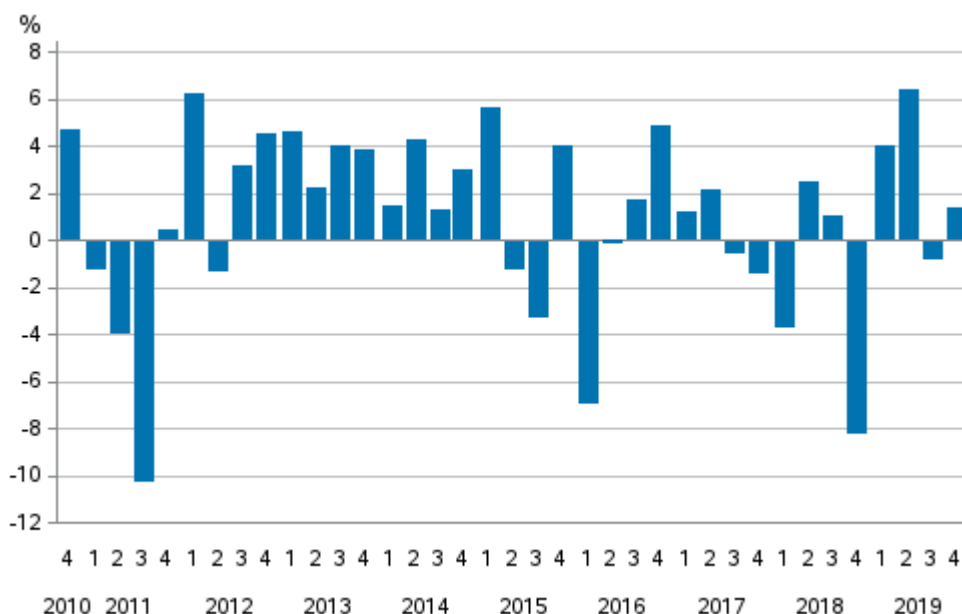
Rahoitustilinpito

2019, 4. vuosineljännes

Kotitalouksien nettorahoitusvarat kasvoivat vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä

Kotitalouksien rahoitusvarat kasvoivat 5,2 miljardia euroa vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä kohoten 329,3 miljardiin euroon. Kotitalouksien velat puolestaan lisääntyivät 3,2 miljardia euroa vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä nousten 184,1 miljardiin euroon. Näiden muutosten seurauksena kotitalouksien nettorahoitusvarat kasvoivat 2,0 miljardilla 145,2 miljardiin euroon. Nettorahoitusvaroilla tarkoitetaan rahoitusvarojen ja velkojen erotusta. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen rahoitustilinpitotilastosta.

Kotitalouksien nettorahoitusvarojen muutos edellisestä neljänneksestä

Hallussapitovoitot kasvatti kotitalouksien rahoitusvaroja

Vuoden 2019 neljännän neljänneksen aikana kotitaloudet lisäsivät sijoituksiinsa rahoitusvaroihin nettomääräisesti 2,0 miljardilla eurolla. Nettomääräisesti kotitalouksien sijoitukset kasvoivat talletuksissa sekä sijoitusrahastoissa ja vähenivät velkapapereissa sekä noteeratuissa osakkeissa. Vaikka kotitalouksien

nettomääräiset sijoitukset rahoitusvaroihin lisääntyivät, olivat erityisesti hallussapitovoitot rahoitusvarojen kokonaistason nousun takana.

Kotitalouksien velkaantumisasaste nousi

Kotitalouksien lainavelat lisääntyivät 1,4 miljardia euroa vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä nousten 157,0 miljardiin euroon. Kotitalouksien velkaantumisasaste nousi 2,4 prosenttiyksikköä edellisestä neljänneksestä 129,0 prosenttiin. Kotitalouksien velkaantumisasaste lasketaan suhteuttamalla kotitalouksien lainavelat neljänneksen lopussa edeltävien neljän vuosineljänneksen yhteenlaskettuun käytettävissä olevaan tuloon. Velkaantumisasaste on laskettu kausitasoittamattomista luvuista.

Velkaantumisasasteen huomattavan nousun edellisestä kvartaalista selittää suurelta osin vuonna 2019 toteutettu veronpalautuskäytännön muutos, jolla oli merkittävä vaikutus vuoden 2019 kolmannen neljänneksen lukuun. Muutos kasvatti kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja, jonka johdosta velkaantumisasaste laski 2019 kolmannella neljänneksellä.

Yritysten velkarahoitus kasvoi

Yritysten velkarahoitus kasvoi 0,2 miljardia euroa vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä lisääntyen 248,4 miljardiin euroon. Yritysten velkapaperimuotoinen rahoitus pieneni 1,2 miljardia euroa vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä vähentyen 31,2 miljardiin euroon samalla kun yritysten lainavelat kasvoivat 1,4 miljardia euroa lisääntyen 217,1 miljardiin euroon. Velkarahoituksella tarkoitetaan lainavelkoja ja velkapaperimuotoista rahoitusta yhteensä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yritysten (S.111) velat, milj. euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Kotitalouksien velkaantumisaste.....	4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Kotitalouksien rahoitusvarat.....	5
Liitekuvio 2. Kotitalouksien sijoitukset talletuksiin, noteerattuihin osakkeisiin ja rahastoihin.....	5
Liitekuvio 3. Kotitalouksien velkaantumisaste.....	6
Tietojen tarkentuminen.....	7
Laatuseloste: Rahoitustilinpito.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yritysten (S.111) velat, milj. euroa

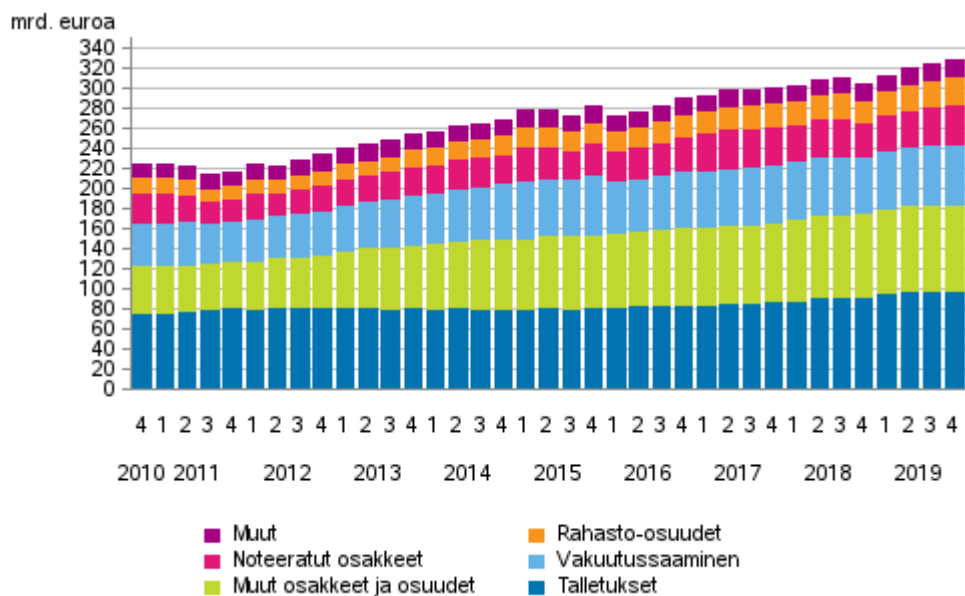
Rahoitusvaade	Neljännes									
	2017Q3	2017Q4	2018Q1	2018Q2	2018Q3	2018Q4	2019Q1	2019Q2	2019Q3	2019Q4
Velat yhteensä	690 324	695 159	703 246	717 399	724 485	701 090	730 109	723 618	730 151	737 515
Rahamarkkinainstrumentit	4 668	3 679	4 468	5 226	5 228	4 014	5 058	5 315	5 153	3 595
Joukkovelkakirjalainat	28 071	27 099	26 873	27 603	26 546	26 375	28 682	27 038	27 284	27 638
Lainat	214 306	221 813	222 420	220 570	220 652	214 950	216 113	215 997	215 702	217 145
Noteeratut osakkeet	191 905	184 168	187 890	198 803	200 821	174 266	194 501	191 594	192 377	199 503
Noteeraamattomat osakkeet ja muut osuudet	187 206	194 312	198 663	200 643	206 858	209 640	210 777	209 783	213 537	216 057
Johdannaiset	1 427	1 479	1 557	1 705	1 375	1 925	2 056	2 198	2 842	2 024
Muut velat	62 741	62 609	61 375	62 849	63 005	69 920	72 922	71 693	73 256	71 553
Nettorahoitusvarat	-281 573	-273 350	-276 993	-292 850	-295 624	-264 791	-284 898	-284 012	-279 566	-283 875

Liitetaulukko 2. Kotitalouksien velkaantumisaste

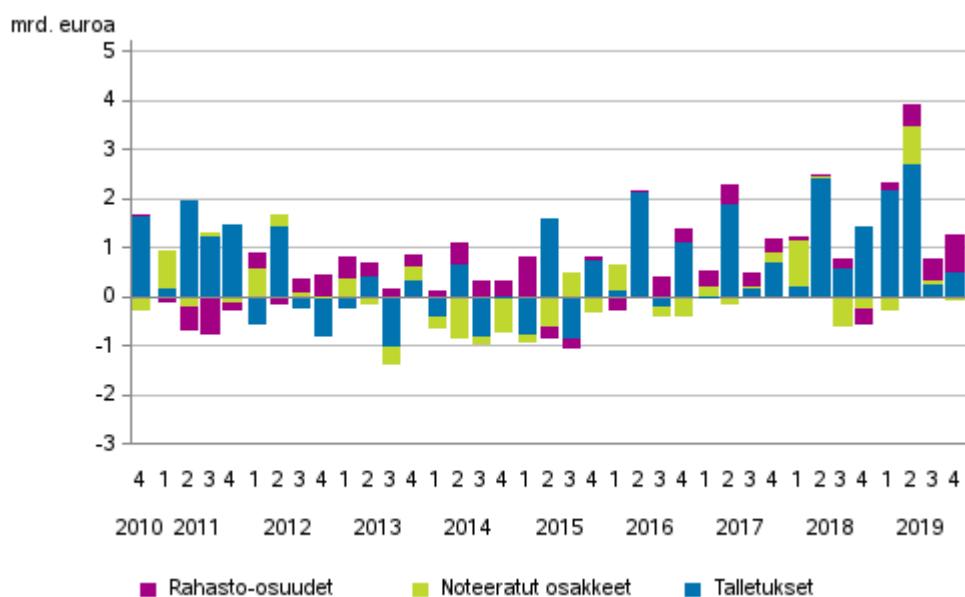
Neljännes	Käytettävissä oleva tulo (neljän ed. neljänneksen summa), milj. euroa	Lainavelka, milj. euroa	Josta yhtiölainat, milj. euroa	Velkaantumisaste, %
2000	62 835	41 346	1 783	65,8
2001	66 183	44 706	1 590	67,5
2002	69 534	49 164	1 917	70,7
2003	73 034	55 411	2 165	75,9
2004	76 668	62 951	2 688	82,1
2005	78 430	72 183	2 988	92,0
2006	81 398	81 326	3 360	99,9
2007	86 225	90 221	3 693	104,6
2008	91 074	97 008	3 729	106,5
2009	93 810	102 192	3 881	108,9
2010	97 958	108 496	4 221	110,8
2011	101 943	114 440	4 569	112,3
2012	104 575	120 175	5 191	114,9
2013	107 133	123 335	6 634	115,1
2014	108 271	127 230	7 757	117,5
2015	110 121	131 762	9 063	119,7
2016	112 211	137 350	11 359	122,4
2017	114 155	142 051	12 923	124,4
2018	118 177	150 260	15 711	127,1
2019Q1	119 087	151 538	16 212	127,2
2019Q2	120 368	153 566	16 768	127,6
2019Q3	122 895	155 579	17 310	126,6
2019Q4	121 721	157 010	17 766	129,0

Liitekuviot

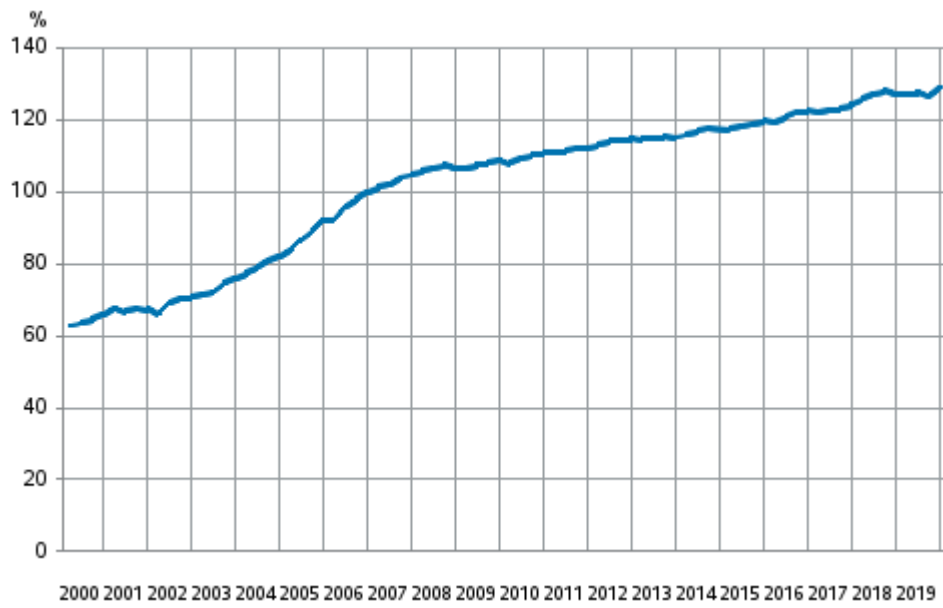
Liitekuvio 1. Kotitalouksien rahoitusvarat

Liitekuvio 2. Kotitalouksien sijoitukset talletuksiin, noteerattuihin osakkeisiin ja rahastoihin

Liitekuvio 3. Kotitalouksien velkaantumisaste

Tietojen tarkentuminen

Sektoreiden rahoitusvarojen tarkentuminen ensijulkaisusta, milj. euroa

		Tuorein julkistus 27.03.2020	1. julkistus	Tarkentuminen
S11 Yritykset	2019Q1	443 355	414 037	29 318
	2019Q2	437 871	428 322	9 549
	2019Q3	449 059	449 149	-90
S12 Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2019Q1	1 118 977	1 120 919	-1 942
	2019Q2	1 119 440	1 117 998	1 442
	2019Q3	1 144 961	1 148 462	-3 501
S13 Julkisyhteisöt	2019Q1	320 649	312 207	8 442
	2019Q2	330 168	320 996	9 172
	2019Q3	333 059	331 698	1 361
S14 Kotitaloudet	2019Q1	313 556	313 432	124
	2019Q2	319 902	319 323	579
	2019Q3	324 058	323 338	720
S15 Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2019Q1	25 717	25 610	107
	2019Q2	26 417	26 200	217
	2019Q3	26 961	26 957	4
S2 Ulkomaat	2019Q1	842 218	841 713	505
	2019Q2	838 552	837 617	935
	2019Q3	864 617	861 105	3 512

Sektoreiden velkojen tarkentuminen ensijulkaisusta, milj. euroa

		Tuorein julkistus 27.03.2020	1. julkistus	Tarkentuminen
S11 Yritykset	2019Q1	759 537	729 964	29 573
	2019Q2	753 694	751 851	1 843
	2019Q3	761 136	761 869	-733
S12 Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2019Q1	1 120 261	1 118 243	2 018
	2019Q2	1 120 247	1 109 926	10 321
	2019Q3	1 147 237	1 145 525	1 712
S13 Julkisyhteisöt	2019Q1	180 976	180 059	917
	2019Q2	187 244	185 274	1 970
	2019Q3	189 764	188 142	1 622
S14 Kotitaloudet	2019Q1	177 998	172 112	5 886
	2019Q2	175 681	166 823	8 858
	2019Q3	180 929	180 865	64
S15 Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2019Q1	3 679	3 616	63
	2019Q2	3 761	3 761	0
	2019Q3	3 746	3 741	5
S2 Ulkomaat	2019Q1	822 021	823 924	-1 903
	2019Q2	831 723	832 821	-1 098
	2019Q3	859 903	860 567	-664

Laatuseloste: Rahoitustilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Rahoitustilinpito on osa kansantalouden tilinpidon järjestelmää. Se kuvaa kansantalouden kaikkien sektoreiden rahoitustaseita sekä virtoja, joihin kuuluvat rahoitustaloustoimet ja muut muutokset. Rahoitustaseet ovat tilastointijakson lopun rahoitussaamisten ja velkojen kantoja. Rahoitustaloustoimet puolestaan ovat tilastointijakson aikana tehtyjä taloustoimia, kuten ostoja, myyntejä ja kuoletuksia, jotka vaikuttavat rahoitustaseisiin. Rahoitustilinpito on keskeinen tilasto rahapolitiikan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden seurannan kannalta. Tilastokeskus julkaisee kaikki sektorit kattavan rahoitustilinpitotilaston lisäksi neljännesvuosittain erikseen tietoja [julkisyhteisöjen rahoitustilinpidosta](#).

Tilasto laaditaan Euroopan tilinpitojärjestelmän (EKT 2010) edellyttämällä ja siten kansainvälisesti vertailukelpoisella tavalla. Euroopan tilinpitojärjestelmä on kuvattu käsikirjassa EKT 2010, Euroopan unionin tilastotoimisto Eurostat, 2010. Käsikirjan luvuissa 5-7 käsitellään rahoitustilinpitoa. Rahoitustilinpidossa noudatetaan talousyksiköiden luokittelussa institutionaalista sektoriluokitusta (Sektoriluokitus 2012).

Rahoitustilinpidon neljännesvuositietojen tuotanto perustuu Euroopan keskuspankin suuntaviivoihin (EKP/2013/24). Vuositietojen tuotanto perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (549/2013) sekä tähän asetukseen liittyvään tietojen lähettämishjelmaan.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Rahoitustilinpito on pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto. Tilaston laadinnassa käytetään lähteinä paitsi rahoitustilastoja myös muita sektori- tai vaadekohtaisia tase- ja virtatietoja sisältäviä tilastoja ja aineistoja. Suurin osa tietolähteistä on saatavissa neljännesvuosittain, mutta joitakin lähteitä on käytettävissä vain vuositasoisina. Lähdetiedot sovitetaan yhteen tasapainotetuksi kokonaisuudeksi.

Tärkeimmät tietolähteet

Rahalaitosaineisto

Suomen Pankin rahalaitosaineistosta saadaan rahalaitosten tase- ja virtatiedot neljänneksittäin.

Sijoitusrahastoaineisto

Suomen Pankin sijoitusrahastoaineistosta saadaan sijoitusrahastojen ja pääomarahastojen arvopaperisalkun rakenne ja rahasto-osuuksien omistajasektorijakauma neljänneksen lopussa. Lisäksi saadaan tiedot sijoitusrahastojen arvopaperisalkkuun liittyvistä virroista neljänneksen aikana.

Maksutase

Tilastokeskus laatii Suomen maksutasetilaston, joka on rahoitustilinpidon tärkein ulkomaat-sektorin tietolähde. Maksutasetilastossa kuvataan kansantalouden ulkoista tasapainoa eli kotimaan ja muun maailman välisiä taloussuhteita. Maksutasetilaston kirjaukset ovat yhtenevät kansantalouden tilinpidon periaatteiden kanssa.

Arvopaperitilasto

Velkapapereiden ja noteerattujen osakkeiden laskentaan käytetään Suomen Pankin arvopaperitilastoa (Securities holdings statistics). Tilasto sisältää kunkin sektorin hallussapitämät arvopaperit neljänneksen lopussa sekä neljänneksen aikaiset rahoitustaloustoimet. Arvopaperitilaston luokitukset vastaavat rahoitustilinpidon luokituksia.

Solvensi II

Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin neljännesvuosittainen Solvenssi II -aineisto on rahoitustilinpidon kannalta merkittävä tietolähde vakuutuslaitosten tilastoinnissa.

Valtion liikekirjanpito

Valtion liikekirjanpito pitää sisällään valtion virastojen ja rahastojen kirjanpidon. Liikekirjanpidon tasetilejä käytetään päätietolähteenä valtion rahoitustilien laadinnassa. Neljännesvuositaseista aineistoa ylläpitää Valtiokonttori.

Valtiokonttorin velkaraportit

Valtion velan laskenta perustuu suurelta osin Valtiokonttorin julkaisemaan valtion velkaraporttiin. Neljännesvuosittain saatava raportti sisältää tietoa nimellis- ja markkinahintaisesta velasta ja valtion johdannaisista.

Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain

Paikallishallinnon tärkein tietolähde on vuodesta 2013 lähtien ollut Tilastokeskuksen tilasto ”Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain”, joka kuvaa Suomen kuntien ja kuntayhtymien talouden kehitystä Manner-Suomessa vuosineljänneksittäin talousarvioiden toteutumisen mukaisesti. Tilasto sisältää tietoja kuntien ja kuntayhtymien velasta ja eräistä saamisista vaateittain. Tilasto perustuu otokseen 1.-3. neljänneksen osalta. Neljänneksen tiedot kattavat kaikki kunnat ja kuntayhtymät.

Kuntien taloustilasto

Paikallishallinnon toinen tietolähde on Tilastokeskuksen tuottama tilasto ”Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta”, joka sisältää vuositietoja kuntien ja kuntayhtymien menoista ja tuloista, varoista ja veloista sekä toiminnasta. Kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden liikelaitosten tasetietoja ja rahoituslaskelmatietoja käytetään rahoitustilinpidoon laadinnassa.

Työeläkelaitosten varatiedonkeruu

Työeläkelaitosten tärkein tietolähde on Tilastokeskuksen ja Työeläkevakuuttajat TELA ry:n yhteistiedonkeruu työeläkelaitosten varoista. Neljännesvuosittainen tiedonkeruu alkoi vuoden 2016 ensimmäisen neljänneksen tiedoilla ja siihen vastaavat pakollista työeläkevakuuttamista hoitavat eläkeyhtiöt, kassat, säätiöt ja erityislaitokset sekä Keva, Valtion Eläkerahasto, Kirkon eläkerahasto, Kela ja Suomen Pankki. Tiedusteltava sisältö kattaa yksiköiden rahoitusvarat, muut varat sekä joitain tietoja niiden velasta. Tiedot kattavat jaottelun varatyyppeihin ja vastinsektoreihin sekä ulkomaisten erien osalta maajaottelun. Taseiden lisäksi kysytään myös virtatietoja.

Yritysten rakennetilasto

Yrityssektorin rahoitustaseen päätietolähde on Tilastokeskuksen yritysten rakennetilaston tietokanta, joka sisältää yritysten tilinpäätöstietoja. Rakennetilaston tasetietojen kautta saadaan koko sektorille määrättyä kirjanpitoarvoiset rahoitusvarojen ja -velkojen kokonaissuureet sekä jonkin verran vaadekohtaista tietoa. Yritysten rakennetilaston tiedot ovat vuositasoisia. Rahoitustilinpidoon tuoreimpia neljänneksiä laskettaessa vuositason tietoja käytetään estimaatteina ja muun laskennan pohjatietoina.

Yhteenvetoprosessi

Rahoitustilinpito on tasapainotettu tilastojärjestelmä, joten sektorikohtaiset lähdetiedot täytyy sovittaa yhteen. Yhteensovitus tehdään vastinsektoreittain vaade vaateelta niin, että kullekin sektorin saamis- ja velkaerälle löytyy vastinkirjaus toisen sektorin saamisissa/veloissa. Poikkeavat tiedot arvioidaan ja sovitetaan yhteen. Lähdeaineisto analysoidaan samalla tarkasti ja mahdolliset yhteensopimattomuudet tulevat esiin. Lopullisen tiedon valinnassa painotetaan luotettavuutta ja systemaattista tietolähteiden käyttöä sekä sektorin rahoitustaseen kokonaisuutta (rahoitusvarojen tai velkojen yhteissummia). Yhteenvedossa osa tiedoista, joille ei ole suoraa tietolähdettä, lasketaan vastinsektoritietojen perusteella. Esimerkiksi suuri osa kotitaloussektorin tiedoista perustuu vastinsektoritietoihin.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rahoitustilinpito on pääasiassa muista tilastoista johdettu tilasto. Siksi lähdetilastojen laadulla on ratkaiseva merkitys tilaston luotettavuuden kannalta. Koska lähdetilastoja on erityyppisiä, epävarmuustekijöitäkin on monenlaisia.

Oman haasteensa rahoitustilinpidoon laadintaan tuovat lähdetilastojen poikkeamat kansantalouden tilinpidoon määrittelyistä. Poikkeamat koskevat etenkin rahoitusvarojen arvostusperiaatetta sekä vaateiden ja

tilastoyksikköjen luokituksia. Rahoitustaloustoimista (virroista) on lisäksi joissain aineistoissa vain niukasti tietoa, jolloin tietoja on estimoitava esimerkiksi taseiden muutoksen avulla.

Yhteenvetoprosessissa sektorikohtaiset tiedot sovitetaan yhteen tasapainotetuksi kokonaisuudeksi. Prosessissa arvioidaan vaihtoehtoisten tietolähteiden luotettavuutta. Näin voidaan hallita epävarmuustekijöitä ja paljastaa virhelähteitä. Yhteenveto onkin keskeisessä roolissa tilaston luotettavuuden kannalta.

Yksi keino arvioida rahoitustilinpidon tarkkuutta on tarkastella rahoitustilejä suhteessa kansantalouden reaalitylinpidon kirjauksiin. Nettoluotonanto on (reaali)sektoritilien tasapainoerä, jonka tulee täsmätä rahoitustilien sisältämään nettorahoitustaloustoimet-erään. Poikkeamaa kutsutaan tilastolliseksi eroiksi, jota voidaan tarkastella sektorikohtaisesti. Monissa muissa maissa tilastollista eroa ei näytetä, vaan tilit pakotetaan tasapainoon.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus

Rahoitustilinpidon neljännesvuositiedot julkaistaan noin kolmen kuukauden viiveellä. Tällöin päivitetään aina myös vuositason StatFin-tietokantaa. Rahoitustilinpidon vuosijulkaisu tuotetaan tilastovuodesta 2017 alkaen noin 9 kuukauden viiveellä syyskuussa. Vuosijulkaisun laadinnan aikaan on edellisvuoden osalta käytettävissä kattavammat lähteet kuin neljännesvuositietoja aiemmin laadittaessa.

Menetelmämuutoksista yms. johtuvia aikasarjakorjauksia tehdään tarvittaessa pitkällekin taaksepäin ja niistä johtuen luvut voivat muuttua merkittävästi. Tilastokeskuksen seuraavien julkistusten tarkat julkistamispäivät löytyvät tämän sivuston kohdasta Tulevat julkistukset.

5. Tietojen saatavuus

Rahoitustilinpito julkaistaan viisi kertaa vuodessa Tilastokeskuksen verkkosivuilla. Neljännesvuosittaiset aikasarjat ovat saatavilla verkkosivuilla vuoden 1997 viimeisestä neljänneksestä alkaen. EKT 2010:n mukaiset vuosisarjat ovat saatavilla vuodesta 1995 alkaen. Vuosilta 1970-1994 on saatavissa vuositasoisia tasesarjoja, jotka eivät ole EKT 2010:n mukaisia.

Euroopan keskuspankki julkaisee neljänneksittäin kansallisiin rahoitustilinpitoihin pohjautuvan euroalueen rahoitustilinpidon sekä kansallisia rahoitustilinpidon tietoja omilla verkkosivuillaan.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Rahoitustilinpidon aikasarjojen tiedot ovat pääosin vertailukelpoisia vuodesta toiseen. Vapaaehtoiset eläkerahastot siirrettiin työeläkelaitoksista vakuutuslaitoksiin vuodesta 2000 alkaen, mikä tuo katkoksen aikasarjoihin. Tietolähteiden muutokset vaikuttavat myös tietojen vertailtavuuteen. Esimerkiksi yrityssektorin laskentaan käytetyt tietolähteet ovat tulleet kattavammiksi matkan varrella.

Vuosien 1970–1994 taseaikasarjat poikkeavat EKT 2010:n mukaisista aikasarjoista merkittävästi kattavuuden, yksiköiden luokittelun, varojen arvostuksen sekä laadintamenetelmien osalta. Tärkeimmät poikkeamat ovat:

- Henki- ja eläkevakuutusäästöjä ja muita vakuutussaamisia ei ole tilastoitu rahoitusvaroina.
- Johdannaisia ei ole tilastoitu.
- Osakkeet ja muut arvopaperit on arvostettu pääsääntöisesti nimellisarvoon tai muuhun kirjanpitoarvoon.
- Osakkeiden ja osuuksien osalta kattavuus on puutteellinen.
- Muihin saamisiin ja velkoihin (AF.8) on luettu eriä, joita ei ole voitu kohdentaa muihin vaateisiin.
- Työeläkelaitokset on luokiteltu vakuutuslaitoksiin (S.128).
- Kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt sisältyvät yrityssektoriin (S.11).
- Sektori S.124+S.125+S.126 sisältää myös muut luottolaitokset kuin pankit.
- Vuosina 1970–1975 valtion liikelaitokset sisältyvät valtiosektoriin.
- Kotitalouksien ja yritysten tiedot perustuvat osittain arvioihin.
- Yrityssektorin sisäisten saamisten ja velkojen kattavuus on puutteellinen.

7. Eheys ja yhtenäisyys

Rahoitustilinpidoon neljännesvuositiedot ja vuositiedot laaditaan samassa prosessissa ja ne ovat keskenään täysin yhtenevät.

Tilastokeskus laatii ja julkaisee [julkisyhteisöjen rahoitustilinpitoa](#) neljännesvuosittain kolmen kuukauden viiveellä. Myös Rahoitustilinpitoilasto sisältää julkisyhteisöjen tiedot ja ne ovat täysin yhtenevät julkisyhteisöjen rahoitustilinpidoon tietojen kanssa. Tilastojen julkaisutarkkuus ei kuitenkaan kaikilta osin ole sama, vaan julkisyhteisöjen rahoitustilinpito esittää julkisyhteisöjen tiedot tarkemmalla tasolla kuin rahoitustilinpito.

Rahoitustilinpito koostuu monien eri lähdetilastojen tiedoista. Käsitteelliset poikkeamat ja tasapainotus aiheuttavat sen, ettei tilasto ole kaikilta osin täysin yhtenevä lähdetilastojen kanssa. Tietojen vertaaminen lähdetilastojen tietoihin ei myöskään näistä syistä aina ole mielekäästä.

Lisätietoja

Tuomas Koivisto 029 551 3329

Niklas Elfving 029 551 3411

Vastaava tilastojohtaja:
Jan Nokkala

rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

<http://tilastokeskus.fi/til/rtp/index.html>

Lähde: Rahoitustilinpito, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1795-4886 (pdf)